LAUSUNTO
04.05.2021

Hallituksen esitys laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

UPM kiittää eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä.

UPM:n Biofore-strategia ohjaa uudistumistamme biotalouden edelläkävijänä. Puun kuidut, molekyylit, tähteet ja sivuvirrat ovat tulevaisuuden rakennusaineita. UPM on valmistanut niistä uusiutuvia ja vastuullisia tuotteita jo vuosikymmenten ajan. Me uskomme tulevaisuuteen, joka ei ole riippuvainen fossiilisista raaka-aineista. Keskeinen osa UPM:n strategiaa ovat biomolekyyli-tuotteet; kestävät kehittyneet biopolttoaineet ja biokemikaalit.Samalla olemme asettaneet ja sitoneet omat ilmastotavoitteemme kunnianhimoiselle tasolle, joka vastaa toimia, joilla globaali ilmaston lämpeneminen olisi rajoitettavissa 1,5 asteeseen. UPM tekee ilmastotoimia metsissä ja tehtailla ja tarjoaa fossiilikulutusta korvaavia bioinnovaatioita useille tuotemarkkinoille.

UPM pitää tärkeinä esityksen tavoitteita varmistaa uusien polttoaineiden sisällyttäminen järjestelmään kustannustehokkaasti ja huomioiden olemassa olevan järjestelmän keskeiset piirteet, mahdollistamalla kuitenkin hallinnollisesti kevyt tapa liikenteen päästöjen vähentämiseen.

Vakaa ja ennakoitava kunnianhimoinen toimintaympäristö on uusien innovaatioiden toteuttamisen perusedellytys. Esimerkkinä mainittakoon UPM:n 179 MEUR investointi Lappeenrannan biojalostamoon. Ilman valtiontukia tehdyn investointipäätöksen taustalla oli Suomen hallituksen asettama 20% biovelvoite vuodelle 2020. UPM:n Lappeenrannan biojalostamo on myös Suomen ulkopuolelta tarkasteltuna merkittävä panos uuteen biotalouteen ja puupohjaisiin biotuotteisiin. Lappeenrannan biojalostamon vuosituotanto on 130 000 tonnia uusiutuvaa dieseliä ja uusiutuvaa naftaa.

UPM on myös ilmoittanut aloittaneensa uuden seuraavan sukupolven biojalostamon perussuunnitteluvaiheen. Suunnitellun biojalostamon vuotuinen kapasiteetti olisi 500 000 tonnia korkealuokkaisia uusiutuvia polttoaineita mukaan lukien lentopolttoaineet. Tuotteet pienentäisivät merkittävästi tie- ja lentoliikenteen hiilijalanjälkeä sekä korvaisivat kemikaalien ja biomuovien fossiilisia raaka-aineita uusiutuvilla vaihtoehdoilla. Perussuunnitteluvaiheessa arvioidaan kahta mahdollista sijoituspaikkavaihtoehtoa, joista toinen on Kotka Suomessa ja toinen Alankomaiden Rotterdam.

Mahdollinen Kotkan biojalostamo vähentäisi liikenteen CO_2 -päästöjä noin 1.7 miljoonaa tonnia mikä vastaa 16% Suomen tieliikenteen päästöistä.

UPM pitää uusien innovaatioiden ja investointien kannalta merkittävänä ´muuta kuin biologiasta alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden´ (RFNBO) sisällyttämistä jakeluvelvoitteen piiriin. Kuten ehdotuksessakin on esitetty, samalla tulee kuitenkin ehdottomasti varmistaa uusiutuvan energian direktiivin liitteen IX A raaka-aineista valmistettujen kehittyneiden biopolttoaineiden vähimmäisosuus kiintiössä. Edellisen kerran jakeluvelvoitelakia uusittaessa v. 2019 asetettiin 10%:n lisävelvoite liitteen IX A raaka-aineista valmistetuille kehittyneille biopolttoaineille. Kun ehdotuksen mukaisesti otetaan uusia tuotteita10%:n lisävelvoitteen piiriin (biokaasu ja RFNBO), tulisi liitteen IX A mukaisista raaka-aineista valmistettujen kehittyneiden biopolttoaineiden tavoitetasoa nostaa ehdotetusta 3,5%:sta.

Kilpailukykyinen toimintaympäristö

Uusien innovaatioiden ja erityisesti uusien investointien edellytys on se, että toimintaympäristö on kustannuskilpailukykyinen ja että lainsäädäntö on johdonmukaista ja pitkäjänteistä. Tarkastellessa kahta eri maassa sijaitsevaa sijoituspaikkaa investoinnille, UPM tutkii erityisesti kokonaisuutta, joka muodostuu pitkän aikavälin kilpailukykytekijöisä kuten:

- Ennustettava ja stabiili lainsäädäntö
- Raaka-aineiden saatavuus ja hinta
- Markkinaläheisyys
- Kustannustaso
- Toimitusvarmuus
- Infrastruktuurikustannukset ja -synergiat
- Osaavan työvoiman saatavuus
- Työmarkkinakäytännöt
- Luvitusprosessit
- Kilpailukykyinen veroympäristö
- Julkisen sektorin osallistuminen

UPM aloitti kahden mahdollisen sijaintipaikkakunnan osalta perussuunnittelun tammikuussa 2021 ja arvioimme työn kestävän vähintään vuoden. Jos kaikki valmisteluvaiheet saadaan päätökseen onnistuneesti, käynnistää UPM sen jälkeen tavanomaisen investointipäätöksen arviointi- ja valmisteluprosessin.

Kansallisessa päätösvallassa olevien kilpailukykytekijöiden lisäksi UPM tarkastelee EU:n säätelykehystä uusiutuviin raaka-aineisiin pohjautuville investoinneille. EU:n säätelyllä voi olla merkittäviä vaikutuksia kehittyneiden biopolttoaineiden markkinaan, joko biotalouden kehitystä ja fossiilisten raaka-aineiden käyttöä vähentäviä innovaatioita edistäen tai niitä hidastaen. UPM:n näkökulmasta, tulisi EU:n kesällä 2021 esitettävän hyvin laajan ”Fit for 55” lakipaketin kattaa vain rajallinen tavoitteisiin kohdistettu uudistus. Vain näin voidaan varmistaa, että lainsäädännön epävarmuudesta ei koidu haittaa tuleville investoinneille.